

[nyheter om eu]

De stora medlemsländerna får mer makt

I årets rapport från SNS Demokratiråd, Makten i Europa, belyses frågan om vem som egentligen har makt i dagens EU. Man konstaterar att EU just nu är inne i en formativ period, präglad av stora förändringar. Både EU-parlamentet och stats- och regeringscheferna i Europeiska rådet stärker sin ställning, medan fackministrarna i ministerrådet och tjänstemännen i kommissionen försvagas.

De stora länderna i EU har i denna process stärkt sitt inflytande i takt med att Europeiska rådet fått mer att säga till om. Kommissionens relativa försvagning visavi stats- och regeringscheferna har nämligen inte kunnat vägas upp av parlamentet utan inneburit en ökad tonvikt vid det nationella intresset, med företrädare för de stora länderna.

Förlorarna är EU:s små och medelstora länder, däribland Sverige.

EU:s stora medlemsländer kommer att stärka sin makt än mer inom några år. De kommer att väga betydligt tyngre, både enskilt och som grupp, när Lissabonfördragets nya röstningsregler för ministerrådet träder i kraft 2014.

Övergången till de nya reglerna kommer enligt maktindexberäkningar innebära att Tysklands formella makt närmast fördubblas. Frankrike och Tyskland kommer tillsammans att ha 27 procent av röstmakten i ministerrådet. Tillsammans med de andra fyra stora medlemsstaterna [Italien, Polen, Spanien och Storbritannien] når dessa två giganter upp till 63 procent av röstinflytandet. Som en jämförelse kommer det nordiska blocket med

Danmark, Finland och Sverige endast att ha drygt 5 procent av röstinflytandet. Utvecklingen av EU har framför allt varit styrd av en politisk axel mellan Paris och Berlin [tidigare Bonn]. De två stormakterna intar vanligtvis täten i ekonomiska och politiska frågor och man får lätt intrycket att det är Tyskland och Frankrike som styr unionen. Två regionala stormakter gör upp utifrån sina intressen och för övriga länder [nominellt likställda] återstår att godta eller förkasta. Men förkastar de förslaget hotar stormakterna att gå vid sidan av unionen och etablera ett politiskt fait accompli [jämför till exempel Schengen och Eurocorps, en multinationell militär styrka som skapats av Tyskland och Frankrike].

Axeln-Berlin-Paris kan sägas vara baserad på ett balansförhållande där till Frankrikes tillgångar hör den ständiga platsen i FN:s säkerhetsråd och innehavet av kärnvapen, till Tysklands tillgångar hör befolkningstalet, den ekonomiska styrkan och det geografiska läget i Europas centrum. Det har emellertid varit en allians på olika premisser, där både Tyskland och Frankrike har ansett sig ha relativa fördelar gentemot varandra. Bevarandet av Frankrikes ställning som europeisk stormakt utgör utgångspunkten för fransk EU-politik. I detta ingår en strävan att hålla arvfjenden bunden. För Tyskland blev europeisk integration en väg tillbaka till den fina världen efter nederlaget i kriget. Återföreningen gjorde i ett slag Tyskland till den dominerande makten i Europa och rubbade därmed den känsliga balansen mellan Frankrike och Förbundsrepubliken Tyskland som utgjorde själva

grundvalen för den fransk/tyska-alliansen. Allt sedan dess, och inte minst under Angela Merkel, har Tyskland blivit mer självmedvetet och mindre beroende av Frankrike. Tyskland ser sig som centralmakten i det nya Europa.

Kommer den förändrade maktbalansen mellan Tyskland och Frankrike att påverka EU:s utveckling och i så fall hur? Svår fråga. Men fransmännens gaullistiska arv tillåter inga Europas förenta stater. EU ska vara ett samarbete mellan "soveräna stater". Den franska linjen är – och har alltid varit – överstatlighet bara så länge Frankrike kan prägla överstatligheten. Tyska politiker har däremot en önskan att EU ska bli en förbundsstat med en president, att kommissionen ska vara en superregering och att EU-parlamentet ska få mer makt än i dag. Varför? En verklig europaparlamentarism skulle, något tillspetsat, kosta de sista resterna av nationell suveränitet för medlemsstater med färre än 80 miljoner invånare.

Gösta Torstensson

Svenskt utspel om EU-kris

Fredrik Reinfeldt föreslår att EU-länder som missköter ekonomin ska bestraffas med indragna miljardbidrag från EU-budgeten. Det är regeringens försök att stoppa förändringar av EU:s grundlag som leder till en fördjupning av samarbetet mellan euroländerna som en följd av eurokrisen.

Den svenska regeringen är liksom flera andra länder utanför eurosamarbetet orolig för att de 17 euroländerna är på väg att bilda en egen klubb där många centrala beslut som påverkar hela EU kommer att fattas i framtiden.

Dyster prognos för euroområdet

Läget i euroområdet blir allt sämre.

Den dystra framtidsbilden tecknar SED i sin senaste prognos.

– En krislösning är ännu längre bort i dag än för några veckor sedan, säger SEBs. Chefsekonom Robert Bergqvist. SEB räknar med att ekonomin i euroområdet krymper med 0,4 procent nästa år.

Enda livlinan som kan få ordning på det skuldkriserna euroområdet är, enligt SEB, Europeiska centralbanken, ECB. De bör, tycker ESBS ekonomer, utöka sina obligationsköp för att lugna ner marknaden. SEB föreslår att ECB inleder ett uppköpningsprogram på 500 miljarder euro.

Ryskt hot mot Europa

Ryska missiler ska placeras ut längs gränsen mot EU, samtidigt som Ryssland drar sig Stratavtalet med USA som syftar till att minska antalet strategiska kärnvapen. Hotet uttalades av president Dimitrij Medvedev i ett tevesänt tal, rapporterar Dagens Nyheter korrespondent i Moskva. De planerade åtgärderna är ett svar på USA:s planerade Europabaserade missilsköld.

Riksdagen vill stoppa EU-skatt

Förslaget om en skatt på finansiella transaktioner inom EU möter motstånd i riksdagen. Majoriteten i skatteutskottet – allianspartierna och Sverigedemokraterna – är kritiska. De anser att medlemsländernas skattesuveränitet måste värnas och att riksdagens ska markera detta för EU-kommissionen. De rödgröna partierna är positiva till en

skatt då den leder till att finanssektorn beskattas hårdare. Socialdemokraterna är dock negativa till att EU får egna skatteintäkter. Vänsterpartiet och Miljöpartiet anser att skatten ska beslutas på EU-nivå, men att beskattningen ska ske nationellt.

Skärpta regler för arbetstillstånd

Reglerna för arbetstillstånd i Sverige skärps från den 16 februari 2012 – I vissa branscher ser vi att människor hamnar i kläm. För att skydda människor för den typen av utnyttjande skärper vi reglerna, säger Jonas Lindgren, verksamhetschef på Migrationsverket.

EU-parlamentet vill avreglera järnvägen

Fler aktörer ska kunna etablera sig på järnvägarna i Europa. Det menar EU-parlamentet som uppmanar EU-kommissionen att ta fram ett förslag till slutet av nästa år för att öka konkurrensen.

Parlamentet vill samtidigt att järnvägsarbetarna ska få behålla sin strejkrätt och att varje medlemslands berörda myndigheter ska garantera rättvis konkurrens.

Grannländer ska agera gränsvakt åt EU

EU vill samarbeta mer med länder utanför unionen i migrationsfrågor. EU-kommissionären Cecilia Malmström tänker sig partnerskap som underlättar arbetskraftsinvandring, studentutbyten och visumansökningar. Det handlar också om att länderna i fråga ska bygga upp egna asylsystem, kunna ta emot personer som inte har rätt att vara kvar i EU och även polis- och gränskontrollsamarbeten kan ingå. Närmast på tur står samarbeten med Tunisien och Marocko.

Konservativa PP segrade i Spanien

Det spanska konservativa partiet PP [Partido Popular – Folkpartiet] vann parlamentsvalet överlagset. PP fick 45 procent av rösterna mot 29 procent för socialdemokratiska PSOE, enligt nyhetsbyrå Reuters.

Spaniens nästa premiärminister blir PP-ledaren Mariano Rajoy.

Valets stora förlorare blev det sittande socialistpartiet PSOE och dess ledare, nuvarande premiärministern Luis Rodriguez Zapatero.

36 miljoner spanjorer var röstberättigade i det tidigare lagda valet, som präglats av ilska och pessimism i ett land som drabbats hårt av den ekonomiska krisen i Europa.

En av de tuffaste utmaningarna som väntar Rajoy på det nya jobbet är arbetslösheten. Spanien har en arbetslöshet på omkring 20 procent. Än värre är det för landets unga. Omkring hälften av befolkningen under 25 år saknar arbete.

Stopp för farlig färg i tatureringen om EU vill

Sverige är på väg att införa ett förbud mot farliga kemikalier i de färger som används vid tatuering.

En tidigare analys som Kemikalieinspektionen har gjort av 31 olika färger visar att endast fem av dem klarar sig utan anmärkning.

Regeringen har för avsikt att ändra i en förordning så att ett förbud kan träda i kraft i början av nästa år. Men först ska EU-kommissionen samt övriga EU-länder ge sina synpunkter på ett svenskt stopp för farliga färger. Skälet är att ett svenskt förbud kan utgöra ett handels hinder på EU:s inre marknad.

Brittiska fack protesterar mot lönesänkningar

”Storbritannien inför slavarbete för arbetslösa”. Den anklagelsen riktar Mark Serwotka, generalsekreterare i PCS som bland annat organiserar offentliganställda. Detta sedan regeringen föreslagit att långtidsarbetslösa ska utföra manuellt arbete för två pund i timman (22 kronor) för att få behålla arbetslöshetsersättning och andra bidrag.

– Efter att ha skapat den högsta arbetslösheten på 17 år och rekordhög ungdomsarbetslöshet så föreslår nu regeringen åtgärder som syftar till att ytterligare bestraffa och stigmatisera offren för dess misslyckade ekonomiska experiment, säger Mark Serwotka i ett pressmeddelande.